

Hjelp til forklaring av kunnskapsmodellen i samtaler

Målet med samtalen er å få en helhetlig forståelse av barnets situasjon og behov gjennom en systematisk utforskning av informasjon på de ulike områdene, samt vurdere sammenhenger, ressurser og belastninger i barnets liv som grunnlag for oppfølging og tiltak.

Her kommer en forklaring av modellen som du kan tilpasse og bruke for å forklare modellen til et barn, en ungdom eller deres foreldre. Teksten er rettet mot et barn eller en ungdom, men i samtaler med foreldre er det fint å bruke barnets navn i forklaringen.

Denne modellen hjelper meg til å huske på at alle barn er forskjellige og at det er viktig å snakke med deg om hvordan du har det og hva som kan hjelpe akkurat deg. Den minner meg på at du må være med å bestemme over det som handler om deg. Og den minner meg på at vi voksne som jobber med barn må samarbeide for å hjelpe deg på best mulig måte.

I midten har vi deg – for det er deg og din situasjon det handler om. Rundt deg er det tre sider som viser oss at det er mange ting som virker inn på hvordan du har det og hvordan du vokser. Vi ser på deg, foreldrene dine og omgivelsene rundt deg. Modellen hjelper oss med å forstå hva du trenger for å vokse og ha det bra. Den forklarer også at hvis du ikke får det du trenger, av forskjellige grunner, kan det gjøre det vanskeligere for deg å utvikle deg på en god måte.

Venstre side handler om din utvikling. Alle barn trenger forskjellige ting på forskjellige tidspunkt i livet. For eksempel vil en baby trenge andre ting enn en ungdom. Dersom viktige ting ikke dekkes tidlig, kan det påvirke hvordan du utvikler deg senere. For eksempel trenger alle barn venner å leke og være sammen med. Derfor blir vi lei oss om noen sier at de ikke vil leke med oss, og det kan gjøre at vi en annen gang gruer oss til å spørre om å få være med å leke.

Høyre side handler om forelderens omsorg, om hva foreldrene dine gjør for deg. Foreldre er viktige i barns liv. Denne siden viser til hvilke oppgaver dine foreldre har, og hvordan de kan støtte og hjelpe deg i din utvikling på en god måte. For eksempel at foreldrene dine sørger for mat og klær, men også trøster deg når du er lei deg.

Nederste side handler om miljøet og omgivelsene til deg og din familie. Omgivelsene kan påvirke deg direkte, for eksempel hvordan det er på skolen. Det kan også påvirke indirekte, som når foreldrene dine blir påvirket av arbeidsplassen sin, noe som kan påvirke deg også. Jo eldre du blir, jo viktigere blir omgivelsene dine.

Men det er ikke bare de tre sidene hver for seg som er viktige. Alt som skjer i livet ditt henger sammen. For eksempel hvis du ikke trives på skolen (venstre side) kan vi bruke modellen til å prøve å finne ut av hva det handler om. Er det dårlig

klassemiljø (nederste side) eller handler det om at foreldrene dine ikke har overskudd til å hjelpe deg med leksene eller være oppmerksomme på hvordan du har det (høyre side)? Ofte kan sammenhengene være vanskelige å oppdage, og det er ikke alltid så lett å se hva som henger sammen med hva. Kanskje foreldrene dine har mye å gjøre på jobb (nederste side), og derfor ikke har energi til å følge opp deg (høyre side)?

Nå ønsker jeg at vi går gjennom de tre sidene i trekanten sammen og prøver å finne ut av hvordan det er for akkurat deg, hva som er viktig for deg akkurat nå, og hva som kan hjelpe deg.

Forslag til videre utforsking:

- Dersom samtalen har utgangspunkt i tegn og signaler hos barnet vi er bekymret for, kan en starte med å sett ord på dette, og plassere dette på riktig side av trekanten.
- Inviter barnet og foreldrene til å fortelle om hvordan de opplever forhold ved de tre sidene.
- Utforsk sammen ressurser og belastninger på de ulike områdene.
- Utforske sammen hvordan forhold på de tre sidene kan henge sammen.
- Utforsk sammen hva som kan støtte og hjelpe barnet ut fra en helhetlig forståelse av hva som kan dekke barnets behov og situasjon.

Å komme i gang med å bruke modellen i samtale med barn og foreldre krever aktive handlinger. Hva skal til for at du skal komme i gang med å bruke kunnskapsmodellen i samtale? Hva kan du gjøre? Hva må andre gjøre?

